

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 93/38/ΕΟΚ

Κατάλογος υπηρεσιών που θεωρούνται εξαιρούμενες από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών⁽¹⁾ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 της εν λόγω οδηγίας

(2004/C 115/03)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η οδηγία 93/38/ΕΟΚ εφαρμόζεται ιδίως σε συμβάσεις που συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς εκμετάλλευσης· οι περιορισμοί της, ωστόσο, δεν αιτιολογούνται πλέον όπου υφίσταται ήδη αποτελεσματικός ανταγωνισμός, έπειτα από την ελευθέρωση του εν λόγω τομέα. Για το σκοπό αυτό, στο άρθρο 8 της οδηγίας, καθορίζεται ότι εφόσον υφίσταται αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην αγορά των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, οι συμβάσεις για την παροχή των υπηρεσιών αυτών δύνανται να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Στην ανακοίνωσή της σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁽²⁾, η Επιτροπή αναφέρει ότι θα εξέταζε κατά πόσον μπορεί να εφαρμοστεί το εν λόγω άρθρο.

Σε ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στις 3 Ιουνίου 1999 στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*⁽³⁾, η Επιτροπή γνωστοποίησε, για ενημερωτικούς σκοπούς, κατάλογο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που θεωρούνται ως εξαιρούμενες από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ δυνάμει του άρθρου 8 της εν λόγω οδηγίας. Ο κατάλογος αυτός βασιζόταν στην κατάσταση του ανταγωνισμού, όπως αναφέρεται από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του της 26ης Μαρτίου 1996 στην υπόθεση C-392/93 «The Queen v. H. M. Treasury, ex-parte British Telecommunications plc»⁽⁴⁾ σε συνδυασμό με την ερμηνεία του ίδιου άρθρου της προηγούμενης οδηγίας⁽⁵⁾, η οποία ίσχυε την εποχή εκείνη. Στην ανακοίνωση αναφερόταν ότι ο κατάλογος θα επικαιροποιούνταν ανάλογα με τις εξελίξεις στις συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές τηλεπικοινωνιών.

Η Επιτροπή υπέβαλε ακολούθως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρόταση για οδηγία περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας και των μεταφορών⁽⁶⁾. Από την πρόταση αυτή εξαιρέθηκε ο τομέας των τηλεπικοινωνιών ως συναφής δραστηριότητα δεδομένου ότι δεν απαιτούνταν πλέον κανονιστική ρύθμιση αγορών από φορείς που δρουν στον εν λόγω τομέα. Κατά συνέπεια προτάθηκε να ισχύσει η εξαίρεση ταυτόχρονα σε όλα τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι η Επιτροπή, κατά τη θέσπιση της πρότασής της το Μάιο του 2000, ήταν βέβαιη ότι η ταχεία πρόοδος έπειτα από την ελευθέρωση θα συνεχιζόταν και θα παρήγαγε αποτελέσματα προτού καταστεί δυνατό να τεθεί σε ισχύ η πρόταση.

Η Επιτροπή υπέβαλε επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρόταση σχετικά με το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων⁽⁷⁾. Ενόψει της κατάστασης του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών έπειτα από την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων που στοχεύουν στην ελευθέρωση του εν λόγω τομέα, οι δημόσιες συμβάσεις που αναφέρονται στις τηλεπικοινωνίες πρέπει να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, εφόσον συνάπτονται με πρωταρχικό σκοπό να καταστεί δυνατό στις αναθέτουσες αρχές η διεξαγωγή συγκεκριμένων δραστηριοτήτων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 199 της 9.8.1993, σ. 84· όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/4/ΕΚ (ΕΕ L 101 της 1.4.1998, σ. 1).

⁽²⁾ Οι δημόσιες συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 1998, COM (98) 143 τελικό.

⁽³⁾ ΕΕ L 199 της 9.8.1993, σ. 84· όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/4/ΕΚ (ΕΕ L 101 της 1.4.1998, σ. 1).

⁽⁴⁾ Συλλογή [1996], σ. I-1631.

⁽⁵⁾ «Κατάλογος υπηρεσιών που θεωρούνται εξαιρούμενες από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 της εν λόγω οδηγίας», ανακοίνωση της Επιτροπής κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ (ΕΕ C 156 της 3.6.1999 σ. 3).

⁽⁶⁾ Συλλογή [1996], σ. I-1631.

⁽⁷⁾ Οδηγία 90/531/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Σεπτεμβρίου 1990, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (ΕΕ L 297 της 29.10.1990, σ. 1).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, έληξε η τελευταία συμπληρωματική παράταση που είχε χορηγηθεί σε κράτος μέλος ⁽¹⁾ για πλήρη ελευθέρωση της αγοράς τηλεπικοινωνιών, γεγονός που πλέον ολοκληρώνει επίσημα τη διαδικασία ελευθέρωσης και στα 15 κράτη μέλη.

Εξάλλου, η Επιτροπή, στην έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της δέσμης των κανονιστικών ρυθμίσεων για τις τηλεπικοινωνίες ⁽²⁾, σημείωσε την πρόοδο που είχε επιτευχθεί από τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου που στηρίζει την πλήρη ελευθέρωση των τηλεπικοινωνιακών αγορών. Σημείωσε, ιδίως, ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εφαρμόζουν τις βασικές αρχές της κανονιστικής ρύθμισης του ισχύοντος πλαισίου και ενεργούν για το άνοιγμα της αγοράς στον ανταγωνισμό. Η ελευθέρωση υφίσταται πλέον στον τομέα των τηλεπικοινωνιών όπως και ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός σε όλα τα κράτη μέλη, όπως αναφέρεται στα παραρτήματα της έκθεσης.

Στις 2 Ιανουαρίου 2001, τέθηκε σε ισχύ ο κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αδειοποίηση πρόσβαση στον τοπικό βρόχο ⁽³⁾. Ο εν λόγω κανονισμός καθορίζει τις υποχρεώσεις των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να εξασφαλίζουν την παροχή αδειοποίησης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ώστε να προωθείται και να επιβάλλεται περαιτέρω ανταγωνισμός στην φωνητική τηλεφωνία και στις υπηρεσίες δεδομένων. Οι διατάξεις του ισχύουν άμεσα και στα 15 κράτη μέλη.

Σε ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στις 13 Μαρτίου 2002 στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽⁴⁾, η Επιτροπή κάλεσε τις συμβαλλόμενες αρχές στον τηλεπικοινωνιακό τομέα στην Ελλάδα, το Λουξεμβούργο και την Πορτογαλία να την ενημερώσουν, βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ, ποιες από τις εναπομένουσες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες θεωρούσαν ότι αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 8 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, δεδομένου ότι άλλες οντότητες ήταν ελεύθερες να παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες στην ίδια γεωγραφική περιοχή υπό ουσιαστικά ταυτόσημους όρους ⁽⁵⁾.

Δεδομένου ότι το πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων για τις τηλεπικοινωνίες επέτυχε να δημιουργήσει τους όρους για τη διεξαγωγή αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών κατά τη διάρκεια της μετάβασης από την μονοπωλιακή κατάσταση σε πλήρη ανταγωνισμό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θέσπισαν νέο πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ⁽⁶⁾, το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο από τις 25 Ιουλίου 2003 ⁽⁷⁾ και 31 Οκτωβρίου 2003 ⁽⁸⁾ αντίστοιχα.

Στις 31 Μαρτίου 2004, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θέσπισαν τη νομοθετική δέσμη για τις δημόσιες συμβάσεις ⁽⁹⁾, όπου αποκλείονται οι τηλεπικοινωνίες από το πεδίο εφαρμογής των νομοθετικών ρυθμίσεων, καθώς στον τομέα υφίσταται πλέον αποτελεσματικός ανταγωνισμός ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας και των μεταφορών, COM(2000) 276 της 10ης Μαΐου 2000 (ΕΕ C 29 E της 30.1.2001, σ. 112).

⁽²⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων, COM(2000) 275 της 10ης Μαΐου 2000 (ΕΕ C 29 E της 30.1.2001, σ. 11).

⁽³⁾ Απόφαση 97/607/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 245 της 9.9.1997, σ. 6).

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και Επιτροπή των Περιφερειών, COM(2000) 814 της 7ης Δεκεμβρίου 2000.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την αδειοποίηση πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΕΕ L 336 της 30.12.2000, σ. 4).

⁽⁶⁾ Γνωμοδότηση προς τους φορείς ανάθεσης του τηλεπικοινωνιακού τομέα στην Ελλάδα, το Λουξεμβούργο και την Πορτογαλία (2002/C 64/07) (ΕΕ C 64 της 13.3.2002, σ. 10).

⁽⁷⁾ Μία συμβαλλόμενη αρχή από τα εν λόγω κράτη μέλη απάντησε στην πρόσκληση της Επιτροπής.

⁽⁸⁾ Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (οδηγία για την πρόσβαση) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 7)· οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 21)· οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33)· οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία καθολικής υπηρεσίας) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 51)· οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

⁽⁹⁾ Οδηγία πλαίσιο, άρθρα 26 έως 28.

⁽¹⁰⁾ Οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, άρθρο 19 σε συνδυασμό με το άρθρο 17 παράγραφος 1.

Ενόψει των παραπάνω η Επιτροπή δημοσιεύει, για ενημερωτικούς σκοπούς, τον ακόλουθο κατάλογο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που θεωρούνται εξαιρούμενες από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ δυνάμει του άρθρου 8 της εν λόγω οδηγίας. Στον κατάλογο παρέχεται ενημέρωση της προαναφερθείσας ανακοίνωσης σύμφωνα με τις εξελίξεις στους όρους αποτελεσματικού ανταγωνισμού των εν λόγω αγορών τηλεπικοινωνιών.

Αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 8 παράγραφος 1 είναι ότι αγορές για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και στα 15 κράτη μέλη θα παύσουν να αποτελούν αντικείμενο των λεπτομερών διατάξεων της εν λόγω οδηγίας.

Η κατάταξη των υπηρεσιών σε κατηγορίες έγινε για να διευκολύνει το έργο της ανάλυσης του ανταγωνισμού καθώς και να συμβάλει ώστε να γίνει αντιληπτός στον κλάδο ο πρακτικός αντίκτυπος από τη λευθέρωση των τηλεπικοινωνιών στην εφαρμογή των κανόνων περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, από κοινού, οι εν λόγω κατηγορίες καλύπτουν το σύνολο των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφοι 14 και 15 της οδηγίας 98/38/ΕΟΚ και συμμορφούνται με την ορολογία που χρησιμοποιείται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο γ σημείο ii), της εν λόγω οδηγίας.

Κατηγορίες εξαιρούμενων υπηρεσιών	Σχετικές γεωγραφικές περιοχές
δημόσια σταθερή τηλεφωνία:	Όλα τα (15) κράτη μέλη (Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο)
δημόσια κινητή τηλεφωνία:	Όλα τα (15) κράτη μέλη (Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο)
δορυφορικές υπηρεσίες	Όλα τα (15) κράτη μέλη (Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο)
μετάδοση δεδομένων/υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (τηλεφωνικές κάρτες, Internet, σύνδεση αυτόματης επανάκλησης)	Όλα τα (15) κράτη μέλη (Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο)